

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือนายกองค้การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ในพื้นที่ 22 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ

การสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

การสุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยวิธีการดังนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มตามสภาพทางภูมิศาสตร์ โดยให้ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เป็นจุดศูนย์กลาง แล้วแบ่งเป็นทิศเหนือ ใต้ ตะวันออก ตะวันตก
2. ผู้วิจัยเลือกอำเภอด้วยวิธีจับฉลาก (Lottery Sampling) ร้อยละ 50 ซึ่งได้จำนวนอำเภอ 11 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ โดยผู้วิจัยไม่เลือกอำเภอเมือง เนื่องจากมีการทำการเกษตรน้อย
3. เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละอำเภอที่สุ่มได้ มีจำนวนทั้งสิ้น 97 แห่ง โดยผู้ศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่ามิมีจำนวนไม่มากนัก จึงกำหนดให้เก็บแบบสอบถามครบ 100%

ตารางที่ 1 การสุ่มตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ แบ่งตามสภาพภูมิศาสตร์

แบ่งตามทิศ	จำนวนอำเภอใน จ.เชียงใหม่	สุ่มจับสลากอำเภอ ร้อยละ50	จำนวน อบต. (แห่ง)
จุดกึ่งกลาง	อ.เมือง	-	-
ทิศเหนือ	อ.แม่ฮาด อ.แม่แตง อ.ไชยปราการ อ.เชียงดาว อ.แม่วัง อ.ฝาง	อ.แม่วัง อ.แม่แตง อ.เชียงดาว	10 11 7
ทิศใต้	อ.อมก๋อย อ.จอมทอง อ.ฮอด อ.สันป่าตอง อ.หางดง อ.คอกเต่า กิ่ง อ.คอกหล่อ	อ.จอมทอง อ.หางดง อ.สันป่าตอง กิ่ง อ.คอกหล่อ	6 10 11 4
ทิศตะวันออก	อ.คอกหล่อ อ.สันทราย อ.สันกำแพง อ.สารภี อ.พร้าว กิ่งอ. แม่ฮอน	อ.สันทราย อ.สารภี อ.สันกำแพง	10 11 8
ทิศตะวันตก	อ.แม่แจ่ม อ.แม่วาง อ.สะเมิง อ.เวียงแหง	อ.แม่วาง อ.สะเมิง	5 4
รวม	24 อำเภอ	12 อำเภอ	97

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ใช้แบบสอบถามซึ่งมีคำถามเป็นแบบปลายปิด (close-ended question) และแบบปลายเปิด (open-ended question) จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามคุณลักษณะของนายกฯและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และลักษณะพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คำถามเกี่ยวกับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนปีที่ก่อตั้ง พื้นที่ในเขตรับผิดชอบทั้งหมด ประชากรทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวนหมู่บ้าน จำนวนบุคลากรทั้งหมดในองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนขององค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2546 และรายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลในปีงบประมาณ 2546

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งคำถามเป็น 5 ข้อ ได้แก่

1. คำถามเกี่ยวกับลักษณะปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร โดยแบ่งเป็นทรัพยากรน้ำ 5 ข้อ ทรัพยากรที่ดินและการใช้ที่ดิน 4 ข้อ ขยะจากภาคเกษตรกรรม 4 ข้อ และสารเคมีทางการเกษตร 3 ข้อ
2. คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร 5 ข้อ
3. คำถามเกี่ยวกับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบปีที่ผ่านมา 10 ข้อ
4. คำถามเกี่ยวกับความพร้อมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติหน้าที่ 10 ข้อ
5. คำถามเกี่ยวกับโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร 3 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร แบ่งคำถามเป็น 2 ข้อ ได้แก่

1. ด้านการปฏิบัติงาน 6 ข้อ
2. ด้านการมีส่วนร่วม 5 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (Opened – ended Question) โดยให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขียนข้อเสนอแนะในข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

การทดสอบแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัด (Content validity) และแก้ไขปรับปรุงตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ กระทำโดยการใช้แบบสอบถามคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) เพื่อนำมาวิเคราะห์คุณลักษณะของนายกและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและลักษณะพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบปกติ (Enter Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ทั้งหมด เพื่อจะดูว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์แบบใดหรือทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตาม และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด